

На основу члана 163, 165 и члана 342 Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС”, број 41/09),
Министар за инфраструктуру доноси:

ПРАВИЛНИК

о техничким средствима за успоравање саобраћаја на путевима
и посебним техничким средствима за заштиту безбедности деце

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописују се врста, изглед, техничке карактеристике и начин постављања техничких средстава за успоравање саобраћаја на путу и посебних техничких средстава за заштиту безбедности деце.

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

- 1) Техничка средства за успоравање саобраћаја су средства која учесницима у саобраћају физички онемогућавају веће брзине кретања возила, односно упозоравају да требају смањити брзину;
- 2) Посебна техничка средства за заштиту безбедности деце представљају систем средстава, опреме, уређаја и ознака која служе да омогуће безбедно учешће деце у саобраћају;
- 3) Физичке препреке су група техничких средстава за успоравање саобраћаја која физички ограничавају брзину кретања учесника у саобраћају, односно штите немоторизоване учеснике у саобраћају на местима где је то неопходно;
- 4) Вештачке избочине су физичке препреке конвексног профила за успоравање саобраћаја, које се могу постављати преко дела, половине или по целој ширини саобраћајне траке а по правилу пре зоне где је неопходно успоравање саобраћаја;
- 5) „Лежећи полицајци“ су вештачке избочине конвексног профила преко целе ширине саобраћајне траке, које физички ограничавају брзину кретања у зонама где је то неопходно;
- 6) „Путни јастуци“ су сегментне вештачке избочине конвексног профила које се постављају тако да између сегмената постоји размак и које физички ограничавају брзину кретања у зонама где је то неопходно;
- 7) Уздигнуте плоче „платформа“ су физичке препреке трапезног облика, за успоравање саобраћаја и заштиту немоторизованих учесника у саобраћају а које се постављају преко целе ширине коловоза на местима где су пешачки прелази или прелазак бицикличких стаза преко коловоза и сл.;
- 8) Уздигнуте плоче „плато“ су физичке препреке трапезног облика, за успоравање саобраћаја и заштиту немоторизованих учесника у саобраћају а које се постављају по правилу преко целе раскрснице;
- 9) Суужење коловоза и шикане представљају грађевинско техничке мере којима се на појединим деоницама коловоз сужава или коловозне траке раздвајају разделним острвима (у симетричном или асиметричном облику) и слично, у циљу успоравања саобраћаја;
- 10) Шуштеће траке су група техничких средстава за успоравање саобраћаја, којима се звучним ефектом, вибрацијама и визуелним ефектом врши упозоравање возача;

- 11) Звучне траке су техничка средства за успоравање саобраћаја из групе шуштећих трака, којима се јачим звучним ефектом и мањим вибрацијама упозоравају возачи да смање брзину кретања моторног возила;
- 12) Вибрационе траке су техничка средства за успоравање саобраћаја којима се при преласку возила производе јаче вибрације и звучни ефекти и којима се упозоравају возачи да смање брзину кретања, односно да ускладе вожњу са прописаним ограничењем брзине;
- 13) Оптичке звучне беле линије су хоризонталне ознаке на коловозу које више визуелно а мање звучно упозоравају возаче на приближавање подручју са ограниченом брзином кретања;
- 14) Пројектно техничка документација је: саобраћајни пројекат, саобраћајни елаборат и пројекат постављања и обележавања техничких средстава за успоравање саобраћаја;
- 15) Архивски пројекат је техничка документација о изведеном стању;
- 16) Елаборат заштите безбедности деце у саобраћају представља пројектно-техничку документацију неопходну за примену посебних техничких средстава за заштиту безбедности деце у саобраћају у зонама угрожености;

II. ТЕХНИЧКА СРЕДСТВА ЗА УСПОРАВАЊЕ САОБРАЋАЈА НА ПУТЕВИМА

Члан 3.

Техничка средства за успоравање саобраћаја су средства која учесницима у саобраћају физички ограничавају брзину кретања возила, односно додатно упозоравају да брзина којом се крећу није безбедна.

Члан 4

Техничка средстава за успоравање саобраћаја према дужини временског периода у коме се користе могу бити стална (дуготрајна) и привремена (краткотрајна).

Стална (дуготрајна) техничка средстава за успоравање саобраћаја су она која се користе у периоду нормалне, редовне експлоатације пута.

Привремена (краткорочна) техничка средстава за успоравање саобраћаја се користе у краћим временским периодима, кад услови саобраћаја и стање безбедности у саобраћају то захтевају, приликом грађевинских радова, током ванредних догађаја, у одређеним временским интервалима и сл.

Члан 5

Пројектно-техничком документацијом се дефинише примена и период примене техничких средстава за успоравање саобраћаја.

Пројектно-техничка документација је: саобраћајни пројекат, саобраћајни елаборат и пројекат постављања техничких средстава за успоравање саобраћаја.

Члан 6.

Техничка средстава за успоравање саобраћаја према степену стандардизације могу бити потпуно стандардизована, делимично стандардизована и нестандардизована.

При коришћењу техничких средстава за успоравање саобраћаја у Пројекту постављања, мора се навести за средства која су стандардизована уз позивање на одговарајући стандард.

За нестандардна средства, одговорни пројектант у оквиру пројектне документације дефинише потребу, образложење и доказе о функционалности, сертификате, атесте и сл.

Примена техничких средстава за успоравање саобраћаја која нису атестирана, може се одобрити одлуком управљача пута односно одлуком органа локалне управе који је надлежан за саобраћај.

Члан 7.

Техничка средстава за успоравање саобраћаја могу се примењивати као обавезна саобраћајна опрема и према потреби.

Техничка средстава за успоравање саобраћаја примењују се као обавезна саобраћајна опрема, тамо где саобраћајни услови то захтевају за безбедно функционисање путне и градске уличне мреже или неког њеног дела.

Оправданост примене техничких средстава за успоравање саобраћаја дефинише се у оквиру пројектно техничке документације.

Члан 8.

Под техничким средствима за успоравање саобраћаја на путевима, у смислу овог правилника подразумевају се:

- 1) физичке препреке,
- 2) вибрационе траке и
- 3) шуштеће траке.

1) ФИЗИЧКЕ ПРЕПРЕКЕ

Члан 9.

Физичке препреке за успоравање саобраћаја представљају инсталације на коловозу које се употребљавају ради физичког ограничења брзине кретања учесника у саобраћају на местима где је то неопходно, односно да на појединим местима укрштања моторизованих и немоторизованих учесника у саобраћају заштите немоторизоване учеснике у саобраћају.

Физичке препреке за успоравање саобраћаја дозвољено је постављати само на општинским путевима у насељу. Изузетно, физичке препреке за успоравање саобраћаја могу се постављати на државним путевима у зонама школа, вртића и других објеката поред којих је ради безбедности свих учесника у саобраћају додатно ограничена дозвољена брзина у насељу.

Физичке препреке се реализују као:

- 1) вештачке избочине («лежећи полицајац» и «путни јастуци»)
- 2) уздигнуте плоче («платформа» и «плато»)
- 3) сужење коловоза и шикане

1.1) Вештачке избочине ("лежећи полицајац" и "путни јастуци")

Члан 10.

Вештачке избочине, - „лежећи полицајац“ су техничка средства која се постављају пре зоне где је потребно успорити саобраћај, а као што су: зона школе, зона предшколских установа, зона интензивних пешачких токова, стамбена зона, зоне обележене саобраћајним знаковима III-78 (зона 30) и III-81 (зона успореног саобраћаја), прилази пешачким прелазима и другим местима где је то неопходно за безбедан саобраћај.

Зависно од ограничења брзине, вештачке избочине, „лежећи полицајац“ су следећих димензија:

- а) до 50 km/h, висина 3 cm, ширина од 60 cm
- б) до 40 km/h, висина 5 cm, ширина од 90 cm
- ц) до 30 km/h, висина 7 cm, ширина до 120 cm.

Тип а) и б) из става 2 овог члана мора се изводити од модуларних елемената, од гуме или пластичне масе, а тип ц) може се изводити и од асфалтне масе.

„Лежећи полицајац“ може се изводити и од гумених дискова (димензије: висина 3 cm, пречника од 200 до 250 cm и висина 5cm, пречника од 200 до 250 cm).

Вештачке избочине „лежећи полицајац“ се постављају преко једне и више саобраћајних трака или преко целог коловоза.

Вештачке избочине „лежећи полицајац“ морају да поседују ретрорефлектујуће особине, минимално 300 mcd/lux/m², на површини не мањој од 0.15 m² по метру дужном.

Члан 11.

Вештачке избочине - „путни јастуци“ се постављају по правилу на местима где је неопходно интензивно смањење брзине, на прописаној удаљености испред пешачког прелаза, прелаза бицикличке стазе преко пута, прилази раскрсницама и сл.

Вештачке избочине - „путни јастуци“ могу бити израђени од гумених или пластичних модуларних елемената-сегмената (димензије: висина 3cm, ширина од 60 cm, дужина од 1 m до 1,5 m и висина 5 cm, ширина од 90 cm, дужина од 1 m до 1,5 m).

Вештачке избочине - „путни јастуци“ се постављају тако да између сегмената постоје размаци чије величине зависе од саобраћајно-техничких параметара а које се дефинишу пројектно-техничком документацијом.

Вештачке избочине „ путни јастуци “ морају да поседују ретрорефлектујуће особине, минимално 300 mcd/lux/m², на површини не мањој од 15% по елементу или да буду опремљене катадиоптерима.

Члан 12.

Ако се поставља више вештачких избочина у низу, њихова међусобна удаљеност може да буде минимум 20 m, а што се прецизно дефинише пројектно-техничком документацијом.

Примена, утицај на саобраћајно окружење, трајност примене, степен стандардизације и технички услови за примену вештачких избочина дефинишу се пројектно-техничком документацијом.

Вештачке избочине треба да буду обележене хоризонталним ознакама на коловозу и саобраћајним знацима ("избочина на путу" (Ш-79), знаком ограничења брзине). Вештачке избочине могу бити обележене и маркерима, рефлектујућим флексибилним саобраћајним стубићима и сл. Комплетно обележавање вештачких избочина дефинише се пројектно-техничком документацијом.

1.2) Уздигнуте плоче ("платформа" и "плато")

Члан 13.

Уздигнуте плоче - „платформе“ су физичке препреке трапезног облика, за успоравање саобраћаја и заштиту немоторизованих учесника у саобраћају које се постављају преко целе ширине коловоза на местима где су пешачки прелази или прелазак бицикличких стаза преко коловоза и сл. (слика 3).

Уздигнуте плоче - „платформа“ могу бити израђене од гумених или пластичних модуларних елемената (димензије: висина 5 cm, нагиб прилазних рампи до 1:9; висина 7 cm, нагиб прилазних рампи до 1:7 и висина 10 cm, нагиб прилазних рампи до 1:6, дужине од 2 до 30 m)

Уздигнуте плоче - „платформе“ могу бити израђене и од асфалта, с тим што прилазне рампе морају бити израђене од гумених или пластичних модуларних елемената.

Уздигнуте плоче - „платформе“ се могу изводити појединачно или у низу.

Члан 14.

Уздигнуте плоче - „плато“ су физичке препреке трапезног облика, за успоравање саобраћаја и заштиту немоторизованих учесника у саобраћају а које се постављају по правилу преко целе раскрснице.

Уздигнуте плоче - „плато“ могу бити израђене од гумених или пластичних модуларних елемената димензија: висина 5 cm, нагиб прилазних рампи до 1:9 ; висина 7 cm, нагиб прилазних рампи до 1:7 и висина 10 cm, нагиб прилазних рампи до 1:6, дужина односно укупна површина дефинише се пројектно-техничком документацијом.

Уздигнуте плоче - „плато“ могу бити израђене и од асфалта, с тим што прилазне рампе морају бити израђене од гумених или пластичних модуларних елемената.

Члан 15.

Примена, утицај на саобраћајно окружење, трајност примене, степен стандардизације и технички услови за примену, материјали за израду, димензије и други параметри уздигнутих плоча дефинишу се пројектно-техничком документацијом.

Уздигнуте плоче треба да буду обележене хоризонталним ознакама и саобраћајним знацима, могу бити обележене и маркерима, рефлектујућим флексибилним саобраћајним стубићима и сл. Комплетно обележавање уздигнутих плоча дефинише се пројектно техничком документацијом.

1.3) Сужење коловоза и шикане

Члан 16.

Сужење коловоза и шикане представљају грађевинско техничке интервенције којима се на појединим деоницама коловоз сужава или коловозне траке раздвајају разделним острвима (у симетричном или асиметричном облику) у циљу физичког утицаја на смањене брзине кретања.

Сужавање коловоза на појединим деоницама, осим што смањује брзину кретања возила, скраћује пут пешацима приликом преласка коловоза, и омогућава благовремено међусобно уочавање учесника у саобраћају (возача и пешака).

Сужавање коловоза на путу код уласка у густо насељено место, град или подручје града изводи се тако што се коловозне траке раздвајају у симетричном или асиметричном облику, а у међупростору се налази разделно острво.

Дужина разделног острва се креће од 15 до 30 m. Испред разделног острва се постављају заштитни усмеривачи, могу се постављати и посебни заштитни одбојници. У разделном острву могу се постављати саобраћајни стубићи, заштитна ограда или садити ниско растиње.

Члан 17.

Примена, утицај на саобраћајно окружење, трајност примене и саобраћајно-технички услови, материјали за израду, димензије и други параметри везани за сужење коловоза и шикане дефинишу се пројектно-техничком документацијом.

Сужење коловоза и шикане треба да буду обележене хоризонталном, вертикалном сигнализацијом и заштитним усмеривачима, могу бити обележене и маркерима, рефлектујућим саобраћајним стубићима, заштитном оградом, заштитним одбојницима и сл. Комплетно обележавање сужење коловоза и шикана дефинише се пројектно техничком документацијом.

2) ВИБРАЦИОНЕ ТРАКЕ

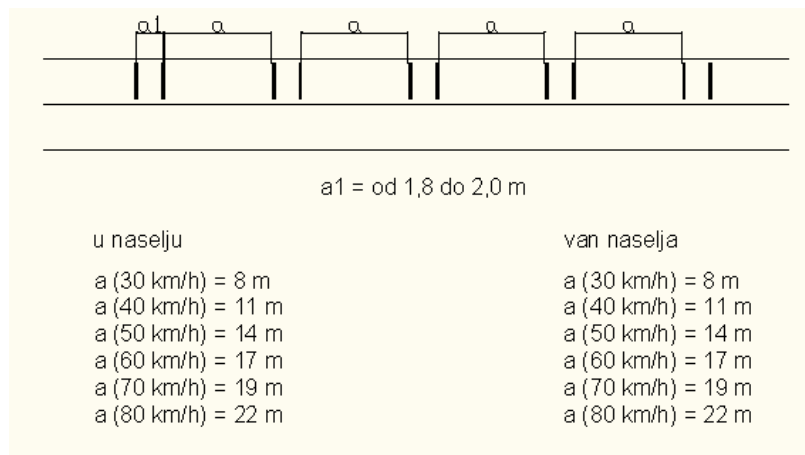
Члан 18.

Вибрационе траке су техничка средства за успоравање саобраћаја, којима се при преласку возила производе јаче вибрације и звучни ефекти којима се упозоравају возачи да смање брзину кретања, односно да ускладе вожњу са прописаним ограничењем брзине.

По правилу вибрационе траке се постављају преко коловоза испред школа, вртића, железничких прелаза, пешачких прелаза, путних наплатних пролаза, укрштање и опасних кривина где су велике брзине кретања и где се жели упозорењем помоћу јачих вибрација и звучних ефеката, постићи смањење брзине кретања возила на прописану.

Вибрационе траке се могу радити од камене еруптивне гранулације или хоризонталних трака израђених од других одабраних материјала (пластика или гума), а изводе се преко целе ширине саобраћајне траке, ширине 20-40 cm и висине 18-25 mm.

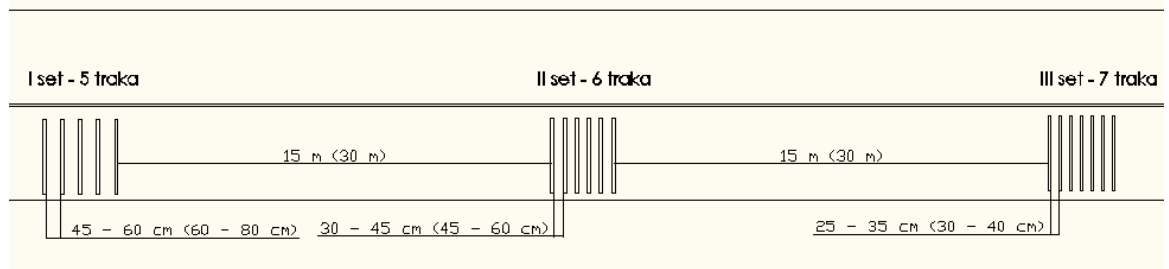
Вибрационе траке се постављају у пару на међусобној удаљености 1,8 m (2,0 m), уколико је потребно могу да се понове више пута (слика 7). Њихово растојање зависи од брзине наиласка возила и износи:

СЛИКА 1: Вибрационе траке варијанта 1

Вибрационе траке могу се изводити и као траке преко целе ширине саобраћајне траке, ширине 9-12 cm и висине 18-25 mm.

Вибрационе траке могу се поставити и у сетовима од 5, 6 и 7 трака. Растојање између сетова износи 15 или 30 m, у зависности дали се примењују у насељу или ван насеља. У насељу у првом сету растојање између трака је 45-60 cm, у другом 30-45 cm и у трећем 25-35 cm. Ван насеља у првом сету растојање између трака је 60-80 cm, у другом 45-60 cm и у трећем 30-40 cm (слика 8).

СЛИКА 2: Вибрационе траке варијанта 2

Члан 19.

Оправданост примене, утицај на саобраћајно окружење, дужина зоне, саобраћајно технички услови, матријали за израду, обележавање и други технички услови и параметри везани за примену и постављање вибрационих траке, дефинишу се пројектно техничком документацијом.

3) ШУШТЕЋЕ ТРАКЕ

Члан 20.

Шуштеће траке су техничка средства за успоравање саобраћаја, којима се јачим звучним ефектом, мањим вибрацијама и визуелним оптичким ефектом упозоравају возачи да смање брзину кретања моторног возила у зонама где је то неопходно.

Шуштеће траке се изводе хрпавањењем коловозног застора површинским средствима, глодањем, хоризонталним тракама израђеним од других одабраних материјала (пластика или гума).

Шуштеће траке могу да се постављају испред школа, вртића, прелаза пута преко пруге, испред пешачких прелаза, наплатних рампи, раскрсница и опасних завоја где су велике брзине кретања где је потребно лаким вибрацијама и звуком упозорити возача да смањи брзину према прописаном ограничењу. Постављају се у секцијама са више трака и са различитим растојањима између трака.

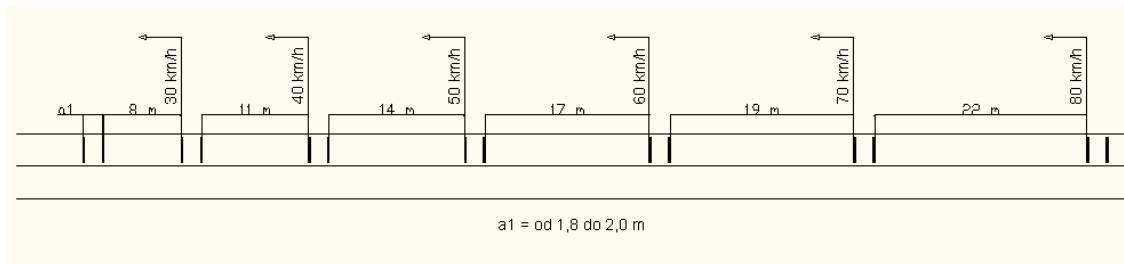
Шуштеће траке могу да се реализују као:

- 1) звучне траке и
- 2) оптичке звучне беле линије.

3.1) Звучне траке

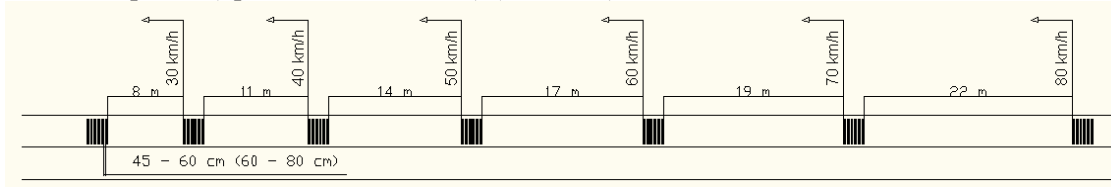
Члан 21.

Звучне траке се изводе у пару на удаљености 1,8 m(2,0 m), преко саобраћајних трака, ширине 15-40 cm и висине 5-12 mm на међусобном размаку који зависи од долазне и захтеване брзине (пр. 80 km/h- 30 km/h) (слика 3).

СЛИКА 3 : Шуштеће звучне траке варијанта 1

Шуштеће-звучне траке могу се изводити и у сетовима од 6 трака. Ширина једне траке може бити од 12 до 15 cm, висине 5 -12 mm, а растојање између трака је 45 - 60 cm. Као и у претходном случају сетови се постављају на међусобном размаку који зависи од долазне и захтеване брзине (пр. 80 km/h- 30 km/h) (слика 10).

СЛИКА 4: Шуштеће-звучне траке варијанта 2

Члан 22.

Примена, утицај на саобраћајно окружење, дужина зоне, саобраћајно технички услови за примену, материјали за израду звучних трака, технички параметри, обележавање и други услови везани за примену и постављање дефинишу се пројектно-техничком документацијом.

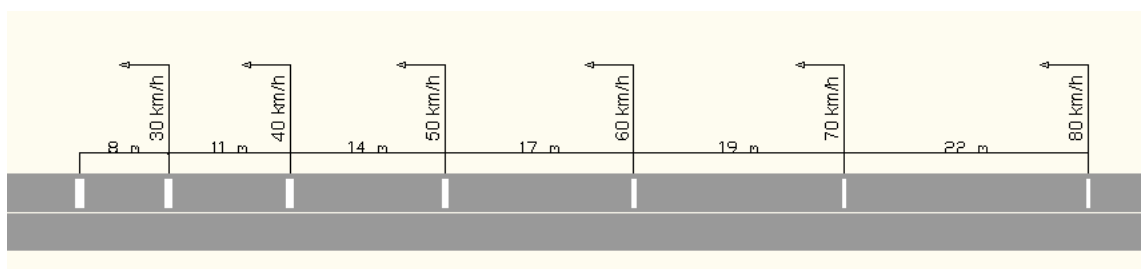
3.2) Оптичке звучне беле линије

Члан 23.

Оптичке звучне беле линије су хоризонталне ознаке на коловозу које више визуелно а мање звучно упозоравају возаче, на приближавање подручју ограничења брзине, изводе се помоћу посебних средстава за обележавање ознака на коловозу попречно у односу на смер кретања возила и углавном се постављају испред физичких препрека за успоравање саобраћаја, испред раскрсница, пешачких прелаза, прелаза бицикличких стаза, испред зона опасног дела пута, испред табле за насељено место, наплатних рампи, граничних прелаза и сл.

Оптичке беле линије - упозорења се изводе серијским постављањем најмање 4 беле рефлективне траке попречно на смер кретања возила преко целе ширине саобраћајних трака. Ове линије су, све веће ширине и све ближе једна другој.

Прва линија треба да буде ширине 20 cm, а свакој следећој се ширина повећава за 10 cm , висине од **3 до 8 мм**. Размак између линија зависи од долазне и захтеване брзине (пр. 80 km/h-30 km/h) (слика 11).

СЛИКА 5: Оптичке звучне беле линије

Члан 24.

Примена, утицај на саобраћајно окружење, дужина зоне, саобраћајно технички услови за примену, матријали за израду, обележавање, технички параметри и други услови примене и постављања оптичких звучних белих линија дефинишу се пројектно-техничком документацијом.

3) ПРИМЕНА И ПОСТАВЉАЊЕ ТЕХНИЧКИХ СРЕДСТАВА ЗА УСПОРАВАЊЕ САОБРАЋАЈА

Члан 25.

Примена техничких средстава за успоравање саобраћаја се реализује програмским активностима надлежних институција-предузећа управљача путева. Примена техничких средстава за успоравање саобраћаја може бити и на основу налога надлежних институција (МУП, инспекција и др.) и захтева других субјеката (стручних установа, школа, предшколских установа, стручних удружења, грађана и др.).

Примени и постављању техничких средстава за успоравање саобраћаја мора да предходи израда пројектно техничке документације. У пројектно техничку документацију спадају Саобраћајни пројекат, Саобраћајни елаборат и Пројекат постављања и обележавања техничких средстава за успоравање саобраћаја.

Прво је неопходно урадити Саобраћајни пројекат (уколико су у питању физичке препреке) или Саобраћајни елаборат (код осталих техничких средстава за успоравање саобраћаја).

Саобраћајни пројекат садржи истраживање и анализу стања саобраћаја и безбедности саобраћаја утврђује и образлаже оправданост примене техничких средстава за успоравање саобраћаја на локацији, дефинише садржај мера и техничких средстава који ће бити примењени, утврђује утицај примењених мера, средстава и опреме на окружење са аспекта саобраћаја, дефинише пројектно-техничке елементе потребне за израду Пројекта постављања ових техничких средстава.

Саобраћајни елаборат дефинише оправданост примене, утицај на саобраћајно окружење, дужину зоне, саобраћајно техничке услове за примену, матријали за израду и обележавање, техничке параметре и друге услове примене, постављања и обележавања осталих техничких средстава за успоравање саобраћаја. Саставни део Саобраћајног елабората може да буде и Пројекат постављања и обележавања ових техничких средстава.

Пројекат постављања и обележавања физичких препрека, дефинише све потребне пројектно-техничке параметре неопходне за постављање, уградњу и обележавање техничких средстава за успоравање саобраћаја на коловозу.

Члан 26.

Техничка средстава за успоравање саобраћаја, могу се примењивати и постављати по захтеву у складу са чланом 25, став 1 који се доставља управљачу пута.

Захтев из предходног става овог члана решава управљач пута и о исходу решења обавештава подносиоца захтева.

Уколико захтев реши позитивно, неопходно је спровести изради пројектно техничке документације.

Трошкови израде пројекатно техничке документације као и постављање техничких средстава за успоравање саобраћаја падају на терет управљача пута.

Члан 27.

Техничка средства за успоравање саобраћаја морају бити означена одговарајућом саобраћајном сигнализацијом у складу са Правилником о саобраћајној сигнализацији и пројектно техничком документацијом.

Површина Техничких средстава за успоравање саобраћаја мора бити од противклизајућих материјала и означена рефлектујућим материјама на оној страни с које се возило приближава.

Посебна Техничка средства за успоравање саобраћаја која се везују за подлогу (вештачке избочине и уздигнуте плоче) морају бити адекватно фиксирани у коловозном застору, како би се спречило одвајање појединачних елемената или њихових делова. Начин постављања, фиксирања, везивања за подлогу и обележавања се дефинише Пројектом постављања и обележавања.

Уградња, односно уклањање техничких средстава за успоравање саобраћаја неопходно је вршити уз надзор саобраћајног инжењера.

Члан 28.

Техничка средства за успоравање саобраћаја се постављају на местима где је безбедност саобраћаја угрожена. Ова средства се углавном постављају испред пешачких прелаза, прелаза бицикличких стаза преко пута, у близини предшколских установа и дечијих вртића, школа и других локација на којима често бораве деца, у близини места колективног боравка старијих особа и особа са појединим функционалним сметњама, железничких прелаза, друмских наплатних пролаза, у близини укрштања путева и сл.

Није дозвољено постављање техничких средстава за успоравање саобраћаја на аутопуту, осим у зони наплате путарине и царинских терминала.

5) ОДРЖАВАЊЕ ТЕХНИЧКИХ СРЕДСТАВА ЗА УСПОРАВАЊЕ САОБРАЋАЈА

Члан 29.

Рок трајања техничких средстава за успоравање саобраћаја зависи од врсте средстава и квалитета коришћених материјала за њихову израду.

Технички услови, начин одржавања и рок трајања прописују се пројектно техничком документацијом.

За стална (дуготрајна) техничка средстава за успоравање саобраћаја максимални рок трајања је 7 (седам) година од датума производње, под условом да је без физичких знакова оштећења.

Старост (дуготрајних) техничких средстава за успоравање саобраћаја се утврђује прегледом на терену и коришћењем посебних мерних инструмента. Овај преглед подразумева утврђивање физичког стања техничких средстава за успоравање саобраћаја, стања неопходне сигнализације као и стање других параметара неопходних за функционалност техничких средстава за успоравање саобраћаја (истрошеност, видљивост, рефлексија, и сл.).

У случају да су техничка средстава за успоравање саобраћаја запрљана, пре утврђивања њиховог стања она се морају опрати и довести у минимално стање функционалности.

Код физичког оштећења техничких средстава за успоравање саобраћаја (графити, огреботине, напрснућа, рупе и друга оштећења), без обзира на старост, техничка средства се морају заменити, обновити и довести у стање пуне функционалности.

О прегледу и утврђивању стања техничких средстава за успоравање саобраћаја води се евиденција, саставља се посебан записник који се архивира код управљача пута односно улице.

После истека рока трајања за стална (дуготрајна) техничка средстава за успоравање саобраћаја она се морају заменити, односно морају се поставити нова техничка средства.

Приликом постављања и уградње техничких средстава за успоравање саобраћаја на терену, њихов произвођач мора гарантовати да су одговарајућег квалитета и та гаранција треба да је саставни део документације који се односи на архивски пројекат (техничка документација о изведеном стању).

Члан 30.

За сталну (дуготрајну) хоризонталну сигнализацију која прати техничка средстава за успоравање саобраћаја максимални рок трајања је 4 (четири) године од датума уградње, ту спадају посебни апликативни с и пластични материјали, материјали од којих се добијају дебелослојне ознаке на коловозу и сл.

За сталну (дуготрајну) хоризонталну сигнализацију изведену бојилима којима се добијају танкослојне ознаке, зависно од интензитета саобраћаја, максимални рок трајања је 4-6 месеци.

Старост ознака хоризонталне сигнализације се утврђује прегледом сигнализације на терену и проценом степена истрошености ознака, стања контраста између ознаке и коловоза, степеном избледелости материјала, постојањем напрелина, пукотина и сл.

Уколико је површина изведене ознаке оштећена или истрошена више од 50% њене површине она се мора обновити. Утврђивање стања оштећења површина уграђених ознака хоризонталне сигнализације, обавља се по типу ознака и то на основу величина површина које им скупно припадају.

Стање ознака хоризонталне сигнализације се може утврдити и упоређивањем са еталоном (исти материјал који је уграђен, постављен на металној плочици величине 10 x 5 см) и мерењем ретрорефлексије посебним уређајем.

Члан 31.

За сталну (дуготрајну) вертикалну сигнализацију која прати техничка средства за успоравање саобраћаја максимални рок трајања је 7 (седам година од датума уградње). Податак о тачном времену уградње хоризонталне и вертикалне сигнализације је саставни део архивског пројекта.

Процедура, поступак уградње и други услови и специфичности који се односе на квалитет ознака хоризонталне и вертикалне сигнализације, прописују се пројектно техничком документацијом.

О прегледу и утврђивању стања хоризонталне и вертикалне сигнализације саставља се посебан записник који се доставља управљачу пута односно улице.

Члан 32.

Подаци о квалитету уграђених техничких средстава за успоравање саобраћаја за појачање видљивости и одговарајуће спецификације о њој треба да су саставни део архивског пројекта.

Члан 33.

Након прекида околности које су захтевале постављање привремених (краткорочних) техничка средстава за успоравање саобраћаја они се морају потпуно уклонити из простора пута или улице.

Ово треба да буде обавеза извођача радова. О уклањању мора постојати посебан записник, архивиран код управљача пута.

Члан 34.

Уколико су привремена (краткорочна) техничка средства за успоравање саобраћаја коришћена на некој локацији пута или улице дуже од 1 године (без обзира из којих разлога), мора се након истека тог рока проверити њено стање, што подразумева преглед, обнављање или замену оштећених елемената. Ово треба да буде обавеза извођача радова.

Члан 35.

Током коришћења привремених (краткорочних) техничка средства за успоравање саобраћаја може доћи до њиховог померања, одбацивања и сл.

Обавеза извођача радова је да након оваквих догађаја врати средства у стање које је дефинисано пројектом постављања, у најкраћем могућем временском року.

III. ПОСЕБНА ТЕХНИЧКА СРЕДСТВА ЗА ЗАШТИТУ БЕЗБЕДНОСТИ ДЕЦЕ У САОБРАЋАЈУ

Члан 36.

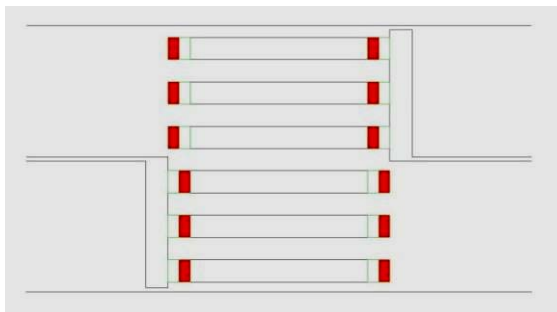
Посебна техничка средства за заштиту безбедности деце представљају систем средстава, опреме, уређаја и ознака за: обележавање зоне заштите, санирање опасних места и деоница унутар зоне заштите, обележавање безбедних путева и коридора унутар и око зоне заштите и служе да омогуће безбедно учешће деце у саобраћају.

Члан 37.

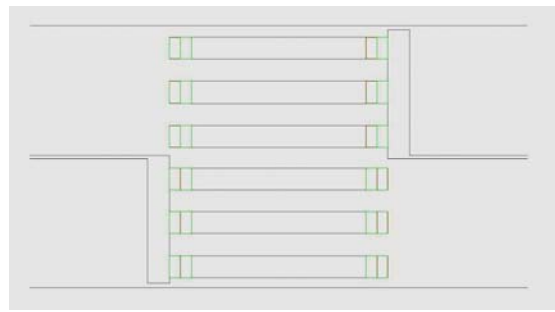
Посебна техничка средства за заштиту безбедности деце у саобраћају се примењују у зонама школа, предшколских установа, дечијих вртића и других локација и зона где су учестали и изражени пешачки токови деце у саобраћају.

Члан 38.

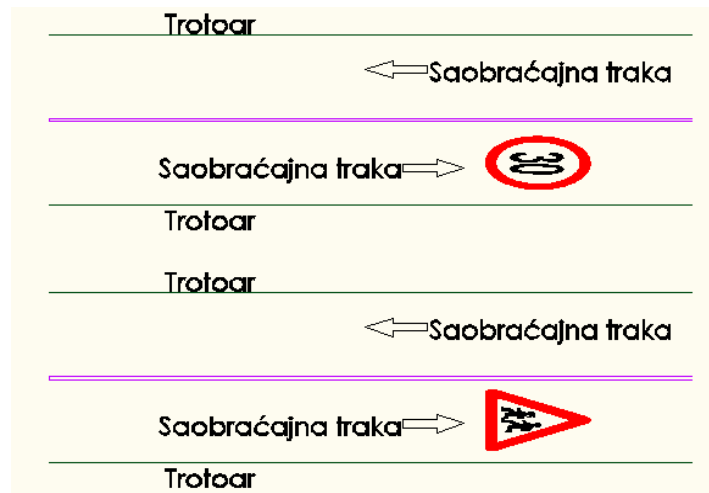
Посебна техничка средства за заштиту безбедности деце у саобраћају могу бити: стандардна и модификована техничка средства за успоравање саобраћаја, модификована сигнализација (сигнални комплети «зона школе», «зона пешачких токова», «зона пешачког прелаза» и сл.), друга техничка средства и саобраћајна опрема (рефлектујући маркери, посебне апликације и ознаке на коловозу, заштитни стубићи, заштитне ограде и сл.).

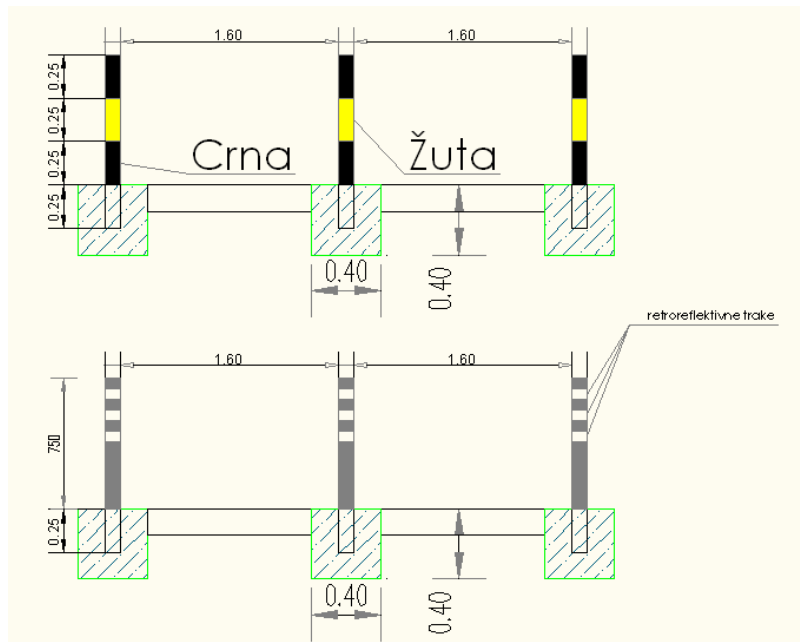
СЛИКА 6: *Означавање пешачког прелаза маркерима са црвеним и белим катадиоптерима*

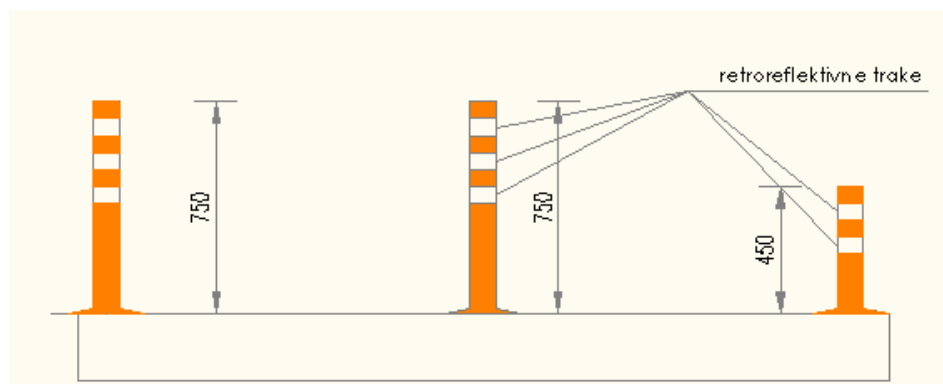
СЛИКА 7: *Означавање пешачког прелаза маркерима са обострано белим катадиоптерима*

СЛИКА 8: Поставка термопластичних ознака на коловозу

СЛИКА 9: Заштитни метални стубићи

СЛИКА 10: Заштитни флексибилни стубићи

Члан 39.

Примена посебних техничких средстава за заштиту безбедности деце у саобраћају је у складу се Елаборатом заштите безбедности деце у саобраћају и пројектом примене посебних техничких средстава за заштиту деце у саобраћају.

Елаборат заштите безбедности деце у саобраћају треба да садржи: свеобухватну анализу стања безбедности деце у зони заштите, утврђена опасна места и деонице на уличној мрежи, анализу стања уличне мреже, саобраћајне сигнализације и опреме, предлог неопходних мера у зони заштите и предлог посебних техничких средстава.

Пројекат примене посебних техничких средстава за заштиту деце у саобраћају садржи пројектно техничке параметре неопходне за постављање, уградњу и обележавање ових техничких средстава.

Пројекат примене посебних техничких средстава за заштиту деце у саобраћају може да буде саставни део Елабората заштите безбедности деце у саобраћају.

IV - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 40

Посебна саобраћајна опрема за успоравање саобраћаја и саобраћајни знакови постављени уз њих, који нису сукладни овом Правилнику, а затекну се на путевима након доношења овог Правилника, морају се уклонити, односно ускладити са овим Правилником до -----

Члан 41

На дан доношења овог Правилника престаје примена прописа који се односе на питања из овог Правилника.

Члан 42

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објаве у "Службеном гласнику " -----
